

Λεμεσός, σε διαρκές φρένο: Όταν το κυκλοφοριακό απειλεί τη βιωσιμότητα

Πόσο ακόμη μπορεί να αντέξει μια πόλη όταν για τις ίδιες αποστάσεις χρειάζεται όλο και περισσότερος χρόνος, όταν οι δρόμοι της μοιάζουν ασφυκτικά γεμάτοι και η καθημερινότητα των ανθρώπων της γίνεται ένας ατελείωτος αγώνας υπομονής; Η Λεμεσός σήμερα θυμίζει μια πόλη που πνίγεται μέσα στην ίδια της την ανάπτυξη, ανίκανη να αναπνεύσει. Το κυκλοφοριακό πρόβλημα δεν αποτελεί απλώς μια ενόχληση στην καθημερινότητα. Είναι μια μόνιμη κατάσταση που καθορίζει τον τρόπο ζωής των κατοίκων, επηρεάζει αρνητικά το περιβάλλον και διαμορφώνει ένα εξουθενωτικό, παραλυτικό μέλλον.

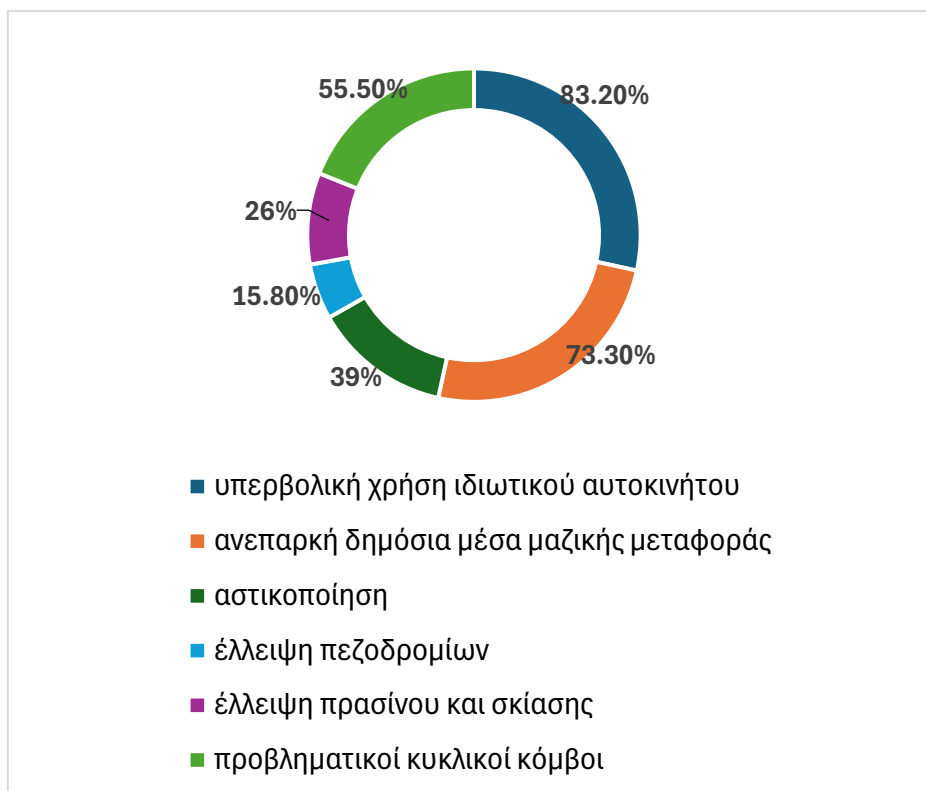
Στο πλαίσιο του προγράμματος "Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον", πραγματοποιήθηκε σφυγμομέτρηση σε δείγμα 100 πολιτών και καταγράφηκε μια πραγματικότητα που κλονίζει τις προσδοκίες μας για ένα βιώσιμο αστικό κέντρο. Τα ευρήματα δεν είναι απλώς απογοητευτικά, αλλά σκιαγραφούν μια πορεία για την πόλη της Λεμεσού που επιβάλλει την άμεση αναθεώρηση του μοντέλου ανάπτυξής της.

Εικόνα 1. Το κυκλοφοριακό «έμφραγμα» σε πλήρη εξέλιξη μετά τον κυκλικό κόμβο Αγίας Φύλας.

ΑΙΤΙΑ

Ο τρόπος που αναπτύσσεται η πόλη οδηγεί σε ένα βαθιά οικολογικό και κοινωνικό πρόβλημα. Πιο κάτω αναλύονται τα κυριότερα αίτια του κυκλοφοριακού προβλήματος, όπως αυτά αναδείχθηκαν μέσα από τις απαντήσεις των ίδιων των πολιτών της Λεμεσού, και αποτυπώνονται συνοπτικά στο **Γράφημα 1**.

Γράφημα 1. Οι κυριότεροι παράγοντες που συμβάλλουν στην επιδείνωση του κυκλοφοριακού προβλήματος, σύμφωνα με τους πολίτες της Λεμεσού.

Πολοδομική “Παγίδα” και Έκρηξη του Πληθυσμού

Η ρυμοτομία της Λεμεσού δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες των εξελίξεών της, όπως είναι η хаοτική κατακόρυφη ανάπτυξη και η υπεραστικοποίηση. Οι στενοί δρόμοι δεν αντέχουν τον όγκο κυκλοφορίας και η συγκέντρωση χώρων εργασίας στο κέντρο αναγκάζουν χιλιάδες ανθρώπους να ακολουθούν καθημερινά την ίδια διαδρομή. Οι προβληματικοί κυκλικοί κόμβοι και η έλλειψη μονοδρομήσεων δυσχεραίνουν τη ροή των οχημάτων. Η έλλειψη οργανωμένων χώρων στάθμευσης, οδηγεί σε παράνομο παρκάρισμα και σε εκφορτώσεις εμπορευμάτων ακόμη και σε ώρες αιχμής, παρεμποδίζοντας τη διέλευση οχημάτων. Η λειτουργία σχολείων και φροντιστηρίων συγκεντρώνει τεράστιο όγκο οχημάτων σε συγκεκριμένα σημεία, ενώ η κακή οδική συμπεριφορά και η μη τήρηση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας προκαλούν πρόσθετες καθυστερήσεις. Επιπλέον, τα έργα οδοποιίας συχνά γίνονται χωρίς ορθό συντονισμό, επιτείνοντας το καθημερινό χάος.

Απουσία Εναλλακτικών Λύσεων και “Λατρεία” του Ι.Χ.

Η υπερβολική εξάρτηση από το ιδιωτικό αυτοκίνητο αποτελεί ένα από τα βασικότερα αίτια του μόνιμου μπουλιαρισματος, με το ποσοστό ιδιοκτησίας οχημάτων στη Λεμεσό να παραμένει από τα υψηλότερα στην Ευρώπη (στοιχεία Τμήματος Οδικών Μεταφορών & ΕΕΑ). Οι δημόσιες συγκοινωνίες δεν αποτελούν ελκυστική λύση, καθώς τα λεωφορεία έχουν χαμηλή συχνότητα, μεγάλες διαδρομές και αραιές στάσεις. Παράλληλα, η πόλη στερείται υποδομών για βιώσιμη μετακίνηση: τα πεζοδρόμια είναι στενά, κακοσυντηρημένα και μόνιμως διακοσμημένα με αυτοκίνητα και κολωνάκια, ενώ απουσιάζει μια οργανωμένη δομή ποδηλατοδρόμων. Ακόμη και η έλλειψη πρασίνου και σκίασης λειτουργεί αποτρεπτικά, καθώς δεν ευνοεί την πεζή μετακίνηση, “κλειδώνοντας” τους πολίτες στα αυτοκίνητά τους.

Υποσχέσεις και Καθυστερήσεις

Όλα τα παραπάνω συνοδεύονται από μια διαρκή αίσθηση αναποτελεσματικότητας. Τα λεγόμενα “έξυπνα” φώτα στον κυκλικό κόμβο Αγίας Φύλας έχουν καταλήξει να αποτελούν σχεδόν ανέκδοτο μεταξύ των Λεμεσιανών, σύμβολο μιας πραγματικότητας που υπόσχεται λύσεις, αλλά δεν τις προσφέρει. Την ίδια στιγμή, έργα που έπρεπε να είχαν ολοκληρωθεί μέχρι το 2018 είτε καθυστέρησαν δραματικά είτε δεν πραγματοποιήθηκαν, με αποτέλεσμα η πόλη να συνεχίζει να λειτουργεί με υποδομές που δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες της. Οι δραματικές αυτές καθυστερήσεις, σε συνδυασμό με την έλλειψη χρημάτων για μεγάλα οδικά έργα το 2026, εντείνουν το αίσθημα αδιεξόδου.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

Ψυχολογική Επιβάρυνση και Υποβάθμιση Ποιότητας Ζωής

Η καθημερινή μετακίνηση έχει μετατραπεί από μια απλή διαδικασία σε ένα διαρκές ψυχολογικό βάρος. Οι κάτοικοι δηλώνουν με αγανάκτηση ότι χάνουν πολύτιμο χρόνο καθημερινά για τις ίδιες ακριβώς αποστάσεις που παλαιότερα διένυαν εύκολα και γρήγορα. Η Λεμεσός μετατρέπεται σταδιακά σε έναν χώρο όπου η κίνηση δεν είναι πλέον συνώνυμο της ελευθερίας, αλλά ένα δυσβάσταχτο βάρος. Η αναμονή στη στάσιμη ουρά των αυτοκινήτων, επιβαρύνει ψυχικά οδηγούς και συνεπιβάτες, γεμίζοντάς τους με άγχος και νεύρα. Η ψυχική κόπωση μεταφέρεται από τον δρόμο στον χώρο εργασίας και στο σπίτι, δημιουργώντας έναν φαύλο κύκλο έντασης.

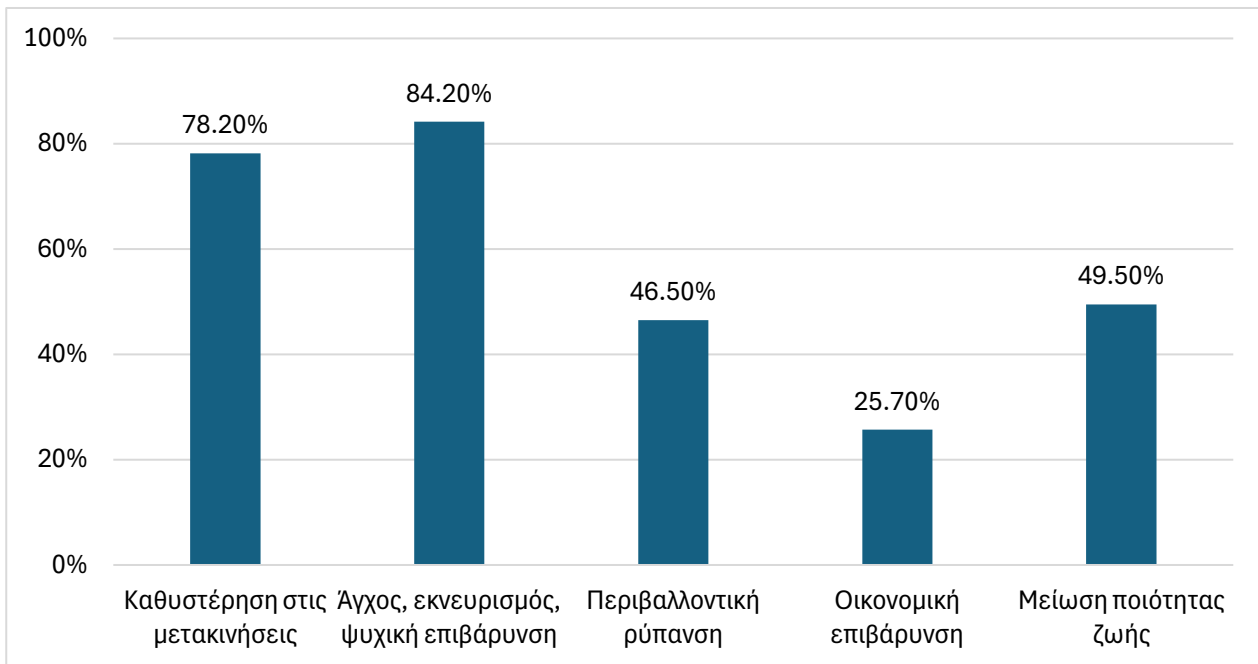
Περιβαλλοντικό Κόστος και Υγεία

Το περιβαλλοντικό κόστος δεν θα μπορούσε να εκλείπει από την ανάλυσή μας. Η συνεχής χρήση οχημάτων οδηγεί σε αλόγιστη κατανάλωση ενέργειας που συμβάλλει στην Παγκόσμια κλιματική κρίση. Η πληθώρα των οχημάτων μεταφράζεται σε αυξημένους ρύπους, καθώς οι κινητήρες εκπέμπουν μεγάλες ποσότητες διοξειδίου του άνθρακα, οξειδία αζώτου και άλλων αιωρούμενων τοξικών σωματιδίων. Η διαρκής έκθεση των πολιτών στους αέριους ρύπους, συνδέεται άμεσα με την έξαρση χρόνιων αναπνευστικών προβλημάτων, όπως το άσθμα, αλλά και με αυξημένο κίνδυνο καρδιαγγειακών παθήσεων. Τόσο η ατμοσφαιρική ρύπανση όσο και η συνεχής έντονη ηχορύπανση, καθιστούν το περιβάλλον της Λεμεσού δυσμενές για την υγεία των πολιτών, ιδιαίτερα των ευάλωτων ομάδων, όπως τα παιδιά και οι ηλικιωμένοι. Οι δημόσιοι χώροι υποβαθμίζονται, ο αέρας που αναπνέουμε γίνεται βαρύτερος και η κοινωνική ζωή περιορίζεται, καθώς ο θόρυβος και τα καυσαέρια αποδιώχνουν τους ανθρώπους από το εξωτερικό περιβάλλον.

Οικονομικό Κόστος

Η οικονομική επιβάρυνση είναι τεράστια. Η σπατάλη καυσίμων κατά την ακινησία των οχημάτων και η αυξημένη ανάγκη συντήρησης των αυτοκινήτων λόγω της συνεχούς λειτουργίας σε συνθήκες «σταμάτα-ξεκίνα», πλήττουν άμεσα τον προϋπολογισμό των νοικοκυριών σε μια ήδη δύσκολη οικονομική περίοδο.

Ο αντίκτυπος της κυκλοφοριακής συμφόρησης αποτυπώνεται στο **Γράφημα 2**.

Γράφημα 2. Η φωνή των πολιτών: Οι πολυεπίπεδες συνέπειες της κίνησης στη Λεμεσό.

ΛΥΣΕΙΣ

Η αντιμετώπιση του προβλήματος απαιτεί οργανωμένο σχεδιασμό και ουσιαστικές παρεμβάσεις, με οικολογικό και κοινωνικό προσανατολισμό.

Η καθυστέρηση έργων που θα έπρεπε να έχουν υλοποιηθεί χρόνια πριν, επιβαρύνει το κυκλοφοριακό πρόβλημα και δείχνει την ανάγκη **άμεσης ενεργοποίησης των αρμόδιων φορέων**. Μονοδρομήσεις, λεωφορειολωρίδες, πραγματικά ‘έξυπνα φώτα’ και ενοποίηση ποδηλατοδρόμων και πεζοδρόμων, αποτελούν λύσεις για το κυκλοφοριακό αλλά και για τη μείωση του οικολογικού μας αποτυπώματος. Ιδιαίτερη σημασία έχει η ουσιαστική **εφαρμογή του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ)**, το οποίο θα πρέπει να γίνει ο οδικός μας χάρτης για τη βελτίωση της κινητικότητας και της ποιότητας ζωής των πολιτών, με στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Στην εποχή της ψηφιακής μετάβασης, η καλύτερη μετακίνηση είναι αυτή που δεν χρειάζεται να γίνει. Η καθιέρωση της **εξ αποστάσεως εργασίας** για ορισμένες ημέρες της εβδομάδας, ειδικά σε πανεπιστήμια και μεγάλους οργανισμούς, θα μπορούσε να μειώσει δραματικά τον όγκο των οχημάτων σε ώρες αιχμής. Επιπλέον, πρέπει να τολμήσουμε την πραγματική **αποκέντρωση**. Η μεταφορά δημόσιων υπηρεσιών/τμημάτων εκτός κέντρου, προς χωριά και κοινότητες, θα δώσει ανάσα στη Λεμεσό και μια πιο ανθρώπινη και ισορροπημένη ανάπτυξη για όλους.

Εκ των ων ουκ άνευ είναι η ουσιαστική **βελτίωση των δημόσιων συγκοινωνιών**, όπως είναι τα πυκνότερα δρομολόγια λεωφορείων, με μικρότερες και ευέλικτες διαδρομές. Η δημιουργία μεγάλων χώρων στάθμευσης στις παρυφές της πόλης, με ένα διεθνώς οργανωμένο σύστημα “Park & Ride”, θα επιτρέπει στους οδηγούς να αφήνουν τα οχήματά τους εκτός κέντρου και να μετακινούνται προς αυτό με δωρεάν ή οικονομικά λεωφορεία.

Ο χρόνος για τη Λεμεσό παραμένει στάσιμος στους δρόμους της. Η βιωσιμότητα της πόλης, έχει υπονομευτεί, υποβαθμίζοντας την ποιότητα ζωής τόσο τη δική μας όσο και των επόμενων γενεών. Η μετατροπή της Λεμεσού σε μια πόλη “πράσινη”, ανθρώπινη και

Λειτουργική δεν είναι ένα μακρινό όραμα, αλλά μια επείγουσα ανάγκη. Οφείλουμε να διεκδικήσουμε μια πόλη, όπου η μετακίνηση θα σημαίνει ελευθερία και όχι ασφυξία αποδεικνύοντας ότι η ανάπτυξη μπορεί και επιβάλλεται να συμβαδίζει με τον σεβασμό στον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Λύκειο Αγίας Φυλάξεως, Λεμεσού

Μαθήτριες, Α22:

Θεοφανίδα Μαρία,

Παπαλουκά Μαίρη,

Χριστοφίδου Ορθοδοξία Ρωξάνη

Υπεύθυνη Καθηγήτρια:

Δρ. Δημήτρια Παύλου, Βιολόγος

- [1] Politis, 2025· «Λεμεσός: Η πόλη που έτρεξε πιο γρήγορα απ' τους δρόμους της βουλιάζει στο κυκλοφοριακό». Διαθέσιμο στο: <https://www.politis.com.cy/apopseis/stiles/968090/lemesos-h-poli-poy-etrekse-pio-ghrighora-ap-toys-dromoyis-tis-boyliazei-sto-kikloforiako-ki-emis-psakhnoyme-kordeles>
- [2] European Environment Agency, 2022· «Sustainable mobility in Cyprus: Challenges and opportunities». Διαθέσιμο στο: <https://www.eea.europa.eu/themes/transport/country-fact-sheets/cy>
- [3] Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών Κυπριακής Δημοκρατίας, 2022· «Η πρόκληση της βιώσιμης κινητικότητας στη Λεμεσό». Διαθέσιμο στο: <https://www.pio.gov.cy/ανακοινωθέντα-άρθρο.html?id=27503>
- [4] Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος Κύπρου, 2021· «Εθνικό Σχέδιο για την Ποιότητα του Αέρα». Διαθέσιμο στο: <https://www.moa.gov.cy/moa/environment/environment.nsf/All/8D569EBAE9A6A2A8C22587C9003A7F44>
- [5] Δήμος Λεμεσού, 2023· «Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας Λεμεσού (ΣΒΑΚ)». Διαθέσιμο στο: <https://www.limassolmunicipal.com.cy/el/sustainable-urban-mobility-plan>
- [6] Elemesos, 2018, Κυκλοφοριακό χάος στους κυκλικούς κόμβους της Λεμεσού, Διαθέσιμο στο: <https://www.elemesos.com/kykloforiakoxaos-kyklikoikomvoi-lemesos-290518/>
- [7] Cyprus Mail, 2025, Limassol bypass the busiest road in Cyprus, Διαθέσιμο στο: <https://cyprus-mail.com/2025/04/07/limassol-bypass-the-busiest-road-in-cyprus>
- [8] Cyprus Mail, 2024, No quick solution to traffic congestion says transport minister, Διαθέσιμο στο: <https://cyprus-mail.com/2024/10/29/no-quick-solution-to-traffic-congestion-says-transport-minister>
- [9] Αρμεύτης Γιάννης, 2021, Το κυκλοφοριακό στη Λεμεσό: Από τη συμφόρηση στις λύσεις, Διαθέσιμο στο: <https://yiannisarmeftis.com/to-kykloforiako-sti-lemeso-apo-ti-symf/>
- [10] Ιωάννα Μάντζιπα, Philenews, 2026, Κυκλοφοριακός εφιάλτης στη Λεμεσό: 96.000 οχήματα σε μια ημέρα στον κόμβο Αγίου Αθανασίου – Αναλυτικά στοιχεία και δεδομένα, Διαθέσιμο στο: <https://www.philenews.com/kipros/koinonia/article/1670082/kikloforiakos-efialtis-i-lemesos-96-000-ochimata-se-mia-imera-ston-komvo-agiou-athanasiou-analitika-stichia-ke-dedomena/>
- [11] Η Καθημερινή Κύπρου, 2025, Ο λόγος που βυθίζεται στο κυκλοφοριακό χάος η Λεμεσός, Διαθέσιμο στο: <https://www.kathimerini.com.cy/gr/kypros/o-logos-poy-bythizetai-sto-kykloforiako-xaos-i-lemesos>
- [12] Lemesos blog, 2026, Κυκλοφοριακό Λεμεσού: Πρόταση και Δημόσια Διαβούλευση για μονοδρομήσεις σε 5 βασικές αρτηρίες, Διαθέσιμο στο: <https://lemesosblog.com/kykloforiako-lemesou-protasi-kai-dimosia-diavoulefsi-gia-monodromiseis-se-5-vasikes-artiries/>
- [13] Δήμος Λεμεσού, 2024, Στόχους και πλάνα έθεσαν Βαφεάδης και Δήμαρχος Λεμεσού – Στο επίκεντρο το κυκλοφοριακό, Διαθέσιμο στο: <https://shorturl.at/wAB90>
- [14] ΠΑΖΟΥΡΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ, Πολίτης, 2025, Έξυπνα φώτα στη Λεμεσό, αλλά το... 2027!, Διαθέσιμο στο: <https://www.politis.com.cy/politis-news/cyprus/935956/eksypna-fota-sti-lemeso-alla-to-2027>
- [15] Cyprus Times, 2023, Κυκλοφοριακό, ένας καθημερινός εφιάλτης. Το «φαινόμενο» Λεμεσός και οι δρόμοι που για 30 χρόνια... μένουν στα συρτάρια, Διαθέσιμο στο: <https://cyprustimes.com/koinonia/kykloforiako-enas-kathimerinos-efialtis-to-fainomeno-lemesos-kai-oi-dromoi-pou-gia-30-chronia-menoun-sta-syrtaria/>

[16] ΠΑΖΟΥΡΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ, Πολίτης, 2025, Οι δρόμοι της... ταλαιπωρίας - Πού καταγράφεται η μεγαλύτερη τροχαία κίνηση, Διαθέσιμο στο: <https://www.politis.com.cy/politis-news/cyprus/935956/eksypna-fota-sti-lemeso-alla-to-2027>

[17] ΠΑΖΟΥΡΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ, Πολίτης, 2025, Κόλαση το κυκλοφοριακό στη Λεμεσό - Λύσεις και μέτρα σε... βάθος χρόνου, Διαθέσιμο στο : <https://www.politis.com.cy/politis-news/cyprus/963379/kolasi-to-kikloforiako-sti-lemeso-lyseis-kai-ta-metra-se-vathos-khronoy>

[18] Cyprus Times, 2024, Κυκλοφοριακό: Προτεραιότητα ο βόρειος παρακαμπτήριος στη Λεμεσό. Συνάντηση Αρμεύτη-Βαφεάδη, Διαθέσιμο στο : <https://cyprustimes.com/koinonia/kykloforiako-proteraiotita-o-voreios-parakabtirios-sti-lemeso-synantisi-armefti-vafeadi/>

[19] Ιωάννα Μάντζιηπα, ,Philenews, 2025, Γιάννης Αρμεύτης: «Προχωράμε με έργα που αντανakλούν το όραμά μας», Διαθέσιμο στο : <https://www.philenews.com/kipros/koinonia/article/1593324/dimarchos-lemesou-pos-tha-lithi-to-stegastiko-ke-to-kikloforiako-provlima-tis-polis/>

[20] Reporter, 2025, Μάχη για το κυκλοφοριακό στη Λεμεσό, σε εξέλιξη μεγάλα έργα για άμβλυνη-Ασκήσεις επί χάρτου για τραμ στη Λευκωσία, Διαθέσιμο στο: <https://www.reporter.com.cy/article/1334084/machi-ga-to-kykloforiako-sti-lemeso-se-exelixa-megla-erg-ga-amblynsi-askiseis-epi-chartoy-ga-tram-sti-lefkosia>